

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **M. L.**, zastoupeného Mgr. Silvií Rymlovou, advokátkou se sídlem náměstí Republiky 2/1, Opava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2019 č. j. OAM-555/ZA-ZA11-ZA08-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7. 2019, č. j. 61 Az 11/2019 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna ustanovené advokátky Mgr. Silvie Rymlové **se určuje** částkou 6 800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 17. 1. 2019 neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Důvodem žádosti o mezinárodní ochranu měly být výhrůžky muže, který se žalobci mstil za to, že si vzal za manželku ženu, do které byl také zamilovaný. Dále měl tento muž žalobce obvinít z krádeže peněz z jejich podniku, pronásledovat ho, vyhrožovat mu zabitím, podpálit venkovní kuchyň a následně celý dům.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce u Krajského soudu v Ostravě, který žalobu zamítl. Krajský soud k námitce nedostatečného posouzení možnosti obrátit se s žádostí o pomoc na policii či jiné státní orgány odkázal na zprávy o zemi původu žalobce, které jsou součástí správního spisu, ze kterých plyne, že se žalobce mohl dovolávat u příslušných policejních orgánů ochrany proti vyhrožování a nezákonnému jednání ze strany soukromých osob. Z pohovoru se žalobcem však vyplynulo, že se žádným způsobem tvrzené výhrůžky a napadení řešit nepokusil, žádný správní orgán ani policii o pomoc nepožádal a situaci vyřešil opětovným vycestováním z Gruzie. Pokud se žalobce

zmínil o tom, že „policie muže vyvedla z pozemku, jiným způsobem ale nezasáhla“, šlo o situaci, kdy útočníci napadli fyzicky jeho zetě, zničili mu stojící vůz na pozemku, policie následně vyvedla muže z tohoto pozemku a jiným způsobem nezasáhla. Samotný žalobce tomuto incidentu přítomen nebyl a není mu známo, co se dělo v tomto případě dále.

[3] Krajský soud tak uzavřel, že za uvedené situace, kdy se žalobce nepokusil vyhledat ochranu v zemi původu, nelze jeho návrat považovat důvod hrozby nebezpečí vážné újmy, v důsledku kterého by připadalo do úvahy udělení doplňkové mezinárodní ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.).

[5] Stěžovatel namítá, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, neboť při návratu do země mu hrozí nebezpečí vážné újmy.

[6] V Gruzii byl stěžovatel pronásledován a bylo mu vyhrožováno. Vlastní výpovědi stěžovatel prokázal, že mu dvakrát byla vypálena nemovitost a účinná ochrana se mu od tamější policie nedostala, neboť ta pouze vyvedla podezřelou osobu bez dalšího bližšího prošetřování. Ve výpovědi stěžovatel také prokázal pronásledování své osoby, kdy byl nucen se opakovaně stěhovat a bydlet u příbuzných, kteří vždy měli problémy, když u nich stěžovatel pobýval. V tomto je výpověď stěžovatele konzistentní a není důvod pochybovat o její pravdivosti.

[7] Stěžovateli nemůže jít k tíži, že se v Gruzii neobrátil na policii. Důvodem pro to byly obavy o rodinu a také nedůvěra v policejní systém. V Gruzii je vysoká míra korupce. Ochrana v Gruzii ze strany policie není dostatečně zajištěna pro nemajetné obyvatele. Tímto tvrzením stěžovatele se správní orgán nijak nezabýval a soud jen konstatoval zprávy mezinárodních organizací bez toho, aby řešil, zda a nakolik je policejní systém v Gruzii skutečně funkční a dostupný všem občanům bez rozdílu a bez nutnosti úplatků.

[8] Stěžovatel považuje svou kasační stížnost za přijatelnou, neboť není jediným cizincem z Gruzie, který z obdobných důvodů požádal o mezinárodní ochranu, kasační stížnost tak přesahuje jeho vlastní zájmy.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že břemeno tvrzení o nedostupnosti či nedostatečnosti ochrany v zemi původu leží na straně žadatele, tím spíše v situaci, kdy politický systém dává stěžovateli možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů v zemi původu. K udělení doplňkové ochrany nestačí subjektivní názor stěžovatele, že mu hrozí pronásledování.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy

pokračování

stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Nejvyšší správní soud v projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu citované judikatury neshledal.

[13] Podle stěžovatele se žalovaný dostatečně nezabýval otázkou, zda se stěžovatel v zemi původu mohl obrátit na státní orgány s žádostí o pomoc před vyhrožováním ze strany soukromých osob. K této otázce existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, na kterou jak žalovaný, tak krajský soud správně poukázali.

[14] Například v rozsudku ze dne ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 - 47, Nejvyšší správní soud uvedl: *„tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod.“*

[15] Ze zpráv o zemi původu, ze kterých žalovaný při posuzování stěžovatelovy žádosti vycházel, vyplynulo, že možnost obrátit se na policii v případě poškození trestnou činností je v Gruzii zajištěna, stejně tak jako možnost případné stížnosti na policii v případě její nečinnosti. Zároveň se jedná o efektivní ochranu, která není zajištěna „jen na papíře“.

[16] V rozsudku ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2019 – 51, na který stěžovatel v kasační stížnosti odkazoval, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *„mohou nastat situace, kdy není možné nebo účelné trvat na předchozím pokusu žadatele o mezinárodní ochranu usilovat o ochranu v zemi původu k tomu, aby mohla být považována podmínka nemožnosti ochrany vlastní země za splněnou. V situaci, kdy stěžovatelka v průběhu řízení tvrdila, že jí vlastní země nebyla schopná či ochotná ochranu poskytnout, i kdyby o ni požádala, bylo na místě, aby správní orgán toto její tvrzení zvážil a případně vyvrátil na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, tedy relevantních informací a zpráv o zemi původu.“*

[17] Ze stěžovatelova vyjádření v průběhu pohovoru pak vyplynulo, že na policii se v žádném z případů, kdy mu bylo vyhrožováno, neobrátil. Dovozuje-li stěžovatel neúčinnost policejní ochrany ze situace, kdy byl napaden jeho zeť a policie pouze vyvedla útočníka z pozemku, ovšem dál nijak nezasáhla, tuto okolnost žalovanému v průběhu pohovoru netvrdil. Stěžovatel naopak vypověděl, že neví, co se dělo poté, co policie vyvedla útočníka, neboť u situace nebyl. Stěžovatel ani konkrétně neuvedl, z jakých důvodů by se na policii obrátit nemohl, a to ani ve vztahu k údajné korupci, kterou

zmiňuje v kasační stížnosti. Jediným důvodem, pro který se na policii neobrátil, byla dle jeho tvrzení obava z výhrůžek. Žalovaný ovšem ze zpráv o zemi původu ověřil, že v Gruzii je všem osobám dostupná účinná ochrana státních orgánů.

[18] Žalovaný i krajský soud tak při přezkumu správního rozhodnutí postupovali zcela v intencích ustálené judikatury. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by se krajský soud s uvedenými námitkami nedostatečně vypořádal.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[21] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2020, č. j. 1 Azs 294/2019 - 24, ustanovena zástupkyní advokátka Mgr. Silvie Rymlová. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu ustanovené advokátce za dva úkony právní služby, spočívající v převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], ve výši 2x 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 2x 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celkem tedy odměna činí částku ve výši 6 800 Kč a bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. září 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu